

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги
та медичного страхування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-91-59, тел./факс: 255-92-21

Кир'янчуку І.Б.

Шановний Ігорє Богдановичу!

Інформуємо Вас, що відповідно до вимог статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян», електронна петиція, адресована Верховній Раді України розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш 25 000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції. Оскільки Ваша петиція щодо високих цін на медичні вироби та лікарські засоби набрала меншу кількість підписів (9), то відповідно до вимог зазначеної статті вона розглядається в порядку, встановленому для звернень громадян.

З огляду на те, що питання державного регулювання цін на соціально значущі товари, у тому числі на медичні вироби та лікарські засоби, відповідно до Конституції України та Закону України «Про ціни і ціноутворення» віднесені до повноважень Кабінету Міністрів України, Ваше звернення направлено для організації розгляду за належністю до Кабінету Міністрів України, який проінформує Вас з порушеного питання.

З повагою,

Голова Комітету

М.Б. Радущкий

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Радущкий Михайло Борисович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000E2183100D98FB000
Дійсний до: 23.01.2025 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-18/17-2023/270640 від 08.12.2023

1402399

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-91-59, тел./факс: 255-92-21

Кабінет Міністрів України

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С. до Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування спрямовано для організації розгляду електронну петицію Кир'янчука І.Б. щодо високих цін на вироби медичного призначення та лікарські засоби, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку та відповідно до частини десятої статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» розглядається як звернення громадян.

З огляду на те, що питання державного регулювання цін на соціально значущі товари, у тому числі на медичні вироби та лікарські засоби, відповідно до Конституції України та Закону України «Про ціни і ціноутворення» віднесені до повноважень Кабінету Міністрів України, направляємо зазначене звернення для організації розгляду за належністю.

Копію відповіді заявнику просимо направити у Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

Додаток: на 1 арк.

Голова Комітету

М.Б. Радуцький

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Радуцький Михайло Борисович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000E2183100D98FB000
Дійсний до: 23.01.2025 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-18/17-2023/270639 від 08.12.2023

1402404

Прем'єр-міністр України

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел. (044) 256 7624, телефакс (044) 254 0584

До звернення
Комітету Верховної Ради України
з питань здоров'я нації, медичної
допомоги та медичного
страхування від 08.12.23
№ 04-18/17-2023/270639

ЛЯШКУ В. К. — скликання
СВИРИДЕНКО Ю. А.

Прошу розглянути та про результати в установленій законом строк поінформувати Комітет Верховної Ради України, заявника і Кабінет Міністрів.

ФЕДОРОВУ М. А.
НЕМЧІНОВУ О. М.
ЯРЕМІ О. Й.
РАДУЦЬКОМУ М. Б. (Верховна Рада України)

ФЕДОРЧУКУ В. Я.
Коблошу В. В. (Поспєлову О. О.), Яцук В. В., Бочку І. С.

Денис ШМИГАЛЬ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

Від _____ 20__ р. № _____

На № 04-18/17-2023/270639 від 08.12.2023

Комітет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування

Міністерство охорони здоров'я України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 13.12.2023 № 38716/1/1-23 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування від 08.12.2023 № 04-18/17-2023/270639 розглянуло електронну петицію Кир'янчука І.Б. від 29.08.2023 щодо державного цінового регулювання на лікарські засоби і медичні вироби та повідомляє.

Закон України «Про ціни і ціноутворення» (далі – Закон) є базовим актом законодавства, що визначає основні засади цінової політики і регулює відносини, що виникають у процесі формування, встановлення та застосування цін, а також здійснення державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення.

Згідно зі статтею 11 Закону ціни встановлюються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін на всі товари, крім тих, щодо яких здійснюється державне регулювання цін.

Відповідно до статті 13 Закону державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, шляхом встановлення обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання граничних рівнів постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди) та торговельної надбавки (націнки).

Рівень надбавок на лікарські засоби встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 року № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби» (від 10 до 25 %).

На медичні вироби встановлюються вільні ціни, які визначаються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін відповідно до статті 190 глави 21 розділу IV Господарського кодексу України та статті 11 розділу III Закону України «Про ціни і ціноутворення».

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
Міністерство охорони здоров'я України
24-04/38180/2-23 від 21.12.2023
Підписання КЕП Ляшко Віктор Кирилович
58E2D9E7F900307B04000001D9A2D00CCD29D00

Міністерство охорони здоров'я України
24-04/38180/2-23 від 21.12.2023

Постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.2022 № 1117 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо референтного ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти» внесено зміни, зокрема, до постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 426 «Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти» (далі – постанова № 426) щодо запровадження референтного ціноутворення на лікарські засоби, які включені до Національного переліку основних лікарських засобів та зареєстровані в Україні, а також на препарати, які пройшли процедуру оцінки медичних технологій, шляхом встановлення на них граничних оптово-відпускних цін.

Згідно з абзацом четвертим пункту 1 постанови № 426 державне регулювання цін на зазначені вище лікарські засоби здійснюється шляхом встановлення на них граничних оптово-відпускних цін на основі цін на лікарські засоби, зареєстровані в Республіці Польща, Словацькій Республіці, Чеській Республіці, Латвійській Республіці, Угорщині (далі – референтні країни), отриманих від уповноважених державних органів референтних країн, а в разі відсутності цін на лікарський засіб у чотирьох з п'яти референтних країн – на основі цін на лікарські засоби в Україні, отриманих за даними системи дослідження ринку в Україні, що використовується на договірних засадах Міністерством охорони здоров'я України та/або державним підприємством, яке належить до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України та залучається для здійснення розрахунків. У разі відсутності цін на зазначені лікарські засоби в референтних країнах та Україні граничні оптово-відпускні ціни на такі лікарські засоби відповідно до цієї постанови не розраховуються, до них застосовуються положення постанови Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби».

Наказом МОЗ від 05.10.2022 № 1809 «Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2022 року за № 1271/38607, затверджено Порядок розрахунку граничних оптово-відпускних цін на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти та підлягають референтному ціноутворенню.

Реєстр відомостей щодо граничних оптово-відпускних цін на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти та підлягають референтному ціноутворенню, станом на 01 лютого 2023 року, затверджено наказом МОЗ України від 28.02.2023 № 408 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10.07.2023 № 1248) (далі – наказ № 408), який розміщено у вільному доступі на вебсайті МОЗ. Наказом № 408 визначено відомості щодо граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби за міжнародною непатентованою назвою, формою випуску та дозуванням, зокрема, на вказані вище лікарські засоби.

Відомості про задекларовану зміну оптово-відпускної ціни на лікарські засоби, включені до переліку задекларованих оптово-відпускних цін на

лікарські засоби (реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби), підлягають вилученню Міністерством охорони здоров'я України із зазначеного переліку (реєстру) в разі встановлення на такі лікарські засоби відповідно до постанови № 426 граничних оптово-відпускних цін.

Відповідно до підпунктів 1, 3 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби» (далі – постанова № 240) встановлено, що:

- декларуванню підлягають зміни оптово-відпускних цін без урахування податків та зборів на лікарські засоби, які закупаються та/або вартість яких підлягає реімбурсації, крім наркотичних і психотропних лікарських засобів, прекурсорів, діючих речовин (субстанцій), медичних газів та лікарських форм, які виготовляються в аптеках за рецептами лікарів (магістральними формулами) та на замовлення лікувально-профілактичних закладів;

- задекларовані зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби, включені до переліку лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, що затверджується МОЗ, не можуть перевищувати встановлені у визначеному законодавством порядку граничні оптово-відпускні ціни.

Відповідно до підпункту 4 пункту 1 постанови № 240 встановлено, що вимоги цієї постанови не поширюються на лікарські засоби, що підлягають референтному ціноутворенню та щодо яких встановлюються граничні оптово-відпускні ціни відповідно до постанови № 426, крім тих лікарських засобів, на які через відсутність цін на такі лікарські засоби в референтних країнах (Республіка Польща, Словацька Республіка, Чеська Республіка, Латвійська Республіка, Угорщина) та Україні граничні оптово-відпускні ціни не розраховуються.

Якщо у Реєстрі відомостей щодо граничних оптово-відпускних цін на деякі лікарські засоби, що закупаються за бюджетні кошти та підлягають референтному ціноутворенню, станом на 01 лютого 2023 року, затвердженому наказом № 408, щодо лікарського засобу відсутня референтна ціна і зазначено «декларування», то для включення відомостей про задекларовану зміну оптово-відпускної ціни на дані лікарські засоби до реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби (переліку задекларованих оптово-відпускних цін на лікарські засоби) відповідно до підпункту 1 пункту 1 постанови № 240 власнику реєстраційного посвідчення на відповідні лікарські засоби або уповноваженій ним в установленому порядку особі (заявнику) необхідно подати оновлену інформацію до МОЗ.

У зв'язку з викладеним при проведенні процедур закупівлі та відпуску лікарських засобів з аптек за бюджетні кошти необхідно дотримуватись цін на лікарські засоби, які включені до наказу № 408, а у разі відсутності цін на лікарські засоби в наказі № 408, необхідно керуватись реєстром оптово-відпускних цін на лікарські засоби (переліком задекларованих оптово-відпускних цін на лікарські засоби), ведення якого здійснюється відповідно до постанови № 240.

Граничні оптово-відпускні ціни на лікарські засоби, внесені до наказу № 408 або до Реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби (переліком задекларованих оптово-відпускних цін на лікарські засоби), ведення якого здійснюється відповідно до постанови № 240, не включають граничні постачальницько-збутові, граничні торговельні (роздрібні) надбавки на лікарські засоби (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), що встановлені відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби» та податки (ПДВ 7%), які розраховуються суб'єктами господарювання окремо та враховуються під час формування роздрібною ціни.

Принагідно інформуємо, що в Україні діє програма реімбурсації лікарських засобів (далі – програма «Доступні ліки»), яка працює для пацієнтів з серцево-судинними захворюваннями, хронічними хворобами нижніх дихальних шляхів, цукровим діабетом II типу, цукровим діабетом I типу, нецукровим діабетом, хворобою Паркінсона, розладами поведінки і психіки, епілепсією, а також для забезпечення пацієнтів лікарськими засобами у посттрансплантаційному періоді та для лікування болю і надання паліативної допомоги, а також медичні вироби для визначення рівня глюкози в крові. Пацієнти, які потребують амбулаторного лікування, можуть отримати лікарські засоби і медичні вироби, що входять до програми «Доступні ліки», безоплатно або з невеликою доплатою.

Перелік лікарських засобів і медичних виробів, для яких здійснюється реімбурсація, визначено у розділі III «Реімбурсація» Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2023 році, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2022 № 1464.

Участь у програмі «Доступні ліки» фармацевтичні компанії, аптечні заклади та пацієнти беруть виключно на добровільних засадах. Фармацевтичні компанії подають заяву до Національної служби здоров'я України на включення своїх лікарських засобів і медичних виробів до програми реімбурсації.

Актуальні переліки лікарських засобів і медичних виробів, що відпускаються за цією програмою, розміщено на вебсайті Міністерства охорони здоров'я України (<https://moz.gov.ua>) в розділі «Документи/Накази МОЗ» у відкритому доступі.

До переліків лікарських засобів і медичних виробів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 10 серпня 2023 року, затверджених наказом МОЗ від 21.08.2023 № 1495, включено 492 позиції препаратів, 23 – медичні вироби (тест-смужки для визначення рівня глюкози для індивідуального глюкометра).

Для корегування призначення та отримання рецепта на лікарські засоби і медичні вироби в рамках програми «Доступні ліки» необхідно звернутися до сімейного лікаря. Також вузький спеціаліст може виписати рецепт на лікарські засоби за програмою «Доступні ліки» з метою амбулаторного лікування пацієнта.

З переліком аптек, які беруть участь у програмі «Доступні ліки», можна ознайомитись з використанням аналітичних панелей (дашбордів) Національної служби здоров'я України за посиланням: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard>.

Також Згідно зі статтею 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення лікарськими засобами віднесено до повноважень і відання органів місцевого самоврядування.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» (далі – постанова № 1303) безоплатно і на пільгових умовах відпускаються лікарські засоби, що в установленому законом порядку зареєстровані в Україні та включені до галузевих стандартів охорони здоров'я. У додатку 1 до постанови № 1303 визначено перелік категорій осіб, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються безоплатно або на пільгових умовах, а у додатку 2 – Переліку категорій захворювань, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються безоплатно.

Лікарські засоби, які не включені до програми «Доступні ліки», можуть відпускатись відповідно до вимог постанови № 1303 пацієнтам безоплатно або на пільгових умовах.

Порядок забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1301 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 № 141), далі – постанова № 1301.

Враховуючи викладене з питань отримання лікарських засобів і медичних виробів безкоштовно або з урахуванням пільги відповідно до постанов № 1303 і № 1301 необхідно звертатись до Департаменту (Управління) охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації за місцем проживання пацієнта.

Відповідь Міністерства економіки України від 15.12.2023 № 3821-06/69226-03 додається.

Кабінет Міністрів України та Кир'янчука І. Б. поінформовано письмово.

Додаток: на 2 арк.

Міністр

Віктор ЛЯШКО

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

Від _____ 20__ р. № _____

На № 38716/1/1-22 від 13.12.2023

Кир'янчук І.Б.

Фармацевтичне управління Міністерства охорони здоров'я України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 13.12.2023 № 38716/1/1-23 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування від 08.12.2023 № 04-18/17-2023/270639 розглянуло Вашу електронну петицію від 29.08.2023 щодо державного цінового регулювання на лікарські засоби і медичні вироби та повідомляє.

Закон України «Про ціни і ціноутворення» (далі – Закон) є базовим актом законодавства, що визначає основні засади цінової політики і регулює відносини, що виникають у процесі формування, встановлення та застосування цін, а також здійснення державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення.

Згідно зі статтею 11 Закону ціни встановлюються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін на всі товари, крім тих, щодо яких здійснюється державне регулювання цін.

Відповідно до статті 13 Закону державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, шляхом установлення обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання граничних рівнів постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди) та торговельної надбавки (націнки).

Рівень надбавок на лікарські засоби встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 року № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби» (від 10 до 25 %).

На медичні вироби встановлюються вільні ціни, які визначаються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін відповідно до статті 190 глави 21 розділу IV Господарського кодексу України та статті 11 розділу III Закону України «Про ціни і ціноутворення».

АСУД "ДОК ПРОФ З"
Міністерство охорони здоров'я України
24-04/37947/2-23 від 20.12.2023
Підписання КЕП Лясовський Тарас Михайлович
3FAA9288358EC003040000036DA2B00F78CBA00

Міністерство охорони здоров'я України

24-04/37947/2-23 від 20.12.2023

Постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.2022 № 1117 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо референтного ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти» внесено зміни, зокрема, до постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 426 «Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти» (далі – постанова № 426) щодо запровадження референтного ціноутворення на лікарські засоби, які включені до Національного переліку основних лікарських засобів та зареєстровані в Україні, а також на препарати, які пройшли процедуру оцінки медичних технологій, шляхом встановлення на них граничних оптово-відпускних цін.

Згідно з абзацом четвертим пункту 1 постанови № 426 державне регулювання цін на зазначені вище лікарські засоби здійснюється шляхом встановлення на них граничних оптово-відпускних цін на основі цін на лікарські засоби, зареєстровані в Республіці Польща, Словацькій Республіці, Чеській Республіці, Латвійській Республіці, Угорщині (далі – референтні країни), отриманих від уповноважених державних органів референтних країн, а в разі відсутності цін на лікарський засіб у чотирьох з п'яти референтних країн – на основі цін на лікарські засоби в Україні, отриманих за даними системи дослідження ринку в Україні, що використовується на договірних засадах Міністерством охорони здоров'я України та/або державним підприємством, яке належить до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України та залучається для здійснення розрахунків. У разі відсутності цін на зазначені лікарські засоби в референтних країнах та Україні граничні оптово-відпускні ціни на такі лікарські засоби відповідно до цієї постанови не розраховуються, до них застосовуються положення постанови Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби».

Наказом МОЗ від 05.10.2022 № 1809 «Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2022 року за № 1271/38607, затверджено Порядок розрахунку граничних оптово-відпускних цін на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти та підлягають референтному ціноутворенню.

Реєстр відомостей щодо граничних оптово-відпускних цін на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти та підлягають референтному ціноутворенню, станом на 01 лютого 2023 року, затверджено наказом МОЗ України від 28.02.2023 № 408 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10.07.2023 № 1248) (далі – наказ № 408), який розміщено у вільному доступі на вебсайті МОЗ. Наказом № 408 визначено відомості щодо граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби за міжнародною непатентованою назвою, формою випуску та дозуванням, зокрема, на вказані вище лікарські засоби.

Відомості про задекларовану зміну оптово-відпускної ціни на лікарські засоби, включені до переліку задекларованих оптово-відпускних цін на

лікарські засоби (реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби), підлягають вилученню Міністерством охорони здоров'я України із зазначеного переліку (реєстру) в разі встановлення на такі лікарські засоби відповідно до постанови № 426 граничних оптово-відпускних цін.

Відповідно до підпунктів 1, 3 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби» (далі – постанова № 240) встановлено, що:

- декларуванню підлягають зміни оптово-відпускних цін без урахування податків та зборів на лікарські засоби, які закупаються та/або вартість яких підлягає реімбурсації, крім наркотичних і психотропних лікарських засобів, прекурсорів, діючих речовин (субстанцій), медичних газів та лікарських форм, які виготовляються в аптеках за рецептами лікарів (магістральними формулами) та на замовлення лікувально-профілактичних закладів;

- задекларовані зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби, включені до переліку лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, що затверджується МОЗ, не можуть перевищувати встановлені у визначеному законодавством порядку граничні оптово-відпускні ціни.

Відповідно до підпункту 4 пункту 1 постанови № 240 встановлено, що вимоги цієї постанови не поширюються на лікарські засоби, що підлягають референтному ціноутворенню та щодо яких встановлюються граничні оптово-відпускні ціни відповідно до постанови № 426, крім тих лікарських засобів, на які через відсутність цін на такі лікарські засоби в референтних країнах (Республіка Польща, Словацька Республіка, Чеська Республіка, Латвійська Республіка, Угорщина) та Україні граничні оптово-відпускні ціни не розраховуються.

Якщо у Реєстрі відомостей щодо граничних оптово-відпускних цін на деякі лікарські засоби, що закупаються за бюджетні кошти та підлягають референтному ціноутворенню, станом на 01 лютого 2023 року, затвердженому наказом № 408, щодо лікарського засобу відсутня референтна ціна і зазначено «декларування», то для включення відомостей про задекларовану зміну оптово-відпускної ціни на дані лікарські засоби до реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби (переліку задекларованих оптово-відпускних цін на лікарські засоби) відповідно до підпункту 1 пункту 1 постанови № 240 власнику реєстраційного посвідчення на відповідні лікарські засоби або уповноваженій ним в установленому порядку особі (заявнику) необхідно подати оновлену інформацію до МОЗ.

У зв'язку з викладеним при проведенні процедур закупівлі та відпуску лікарських засобів з аптек за бюджетні кошти необхідно дотримуватись цін на лікарські засоби, які включені до наказу № 408, а у разі відсутності цін на лікарські засоби в наказі № 408, необхідно керуватись реєстром оптово-відпускних цін на лікарські засоби (переліком задекларованих оптово-відпускних цін на лікарські засоби), ведення якого здійснюється відповідно до постанови № 240.

Граничні оптово-відпускні ціни на лікарські засоби, внесені до наказу № 408 або до Реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби (переліком задекларованих оптово-відпускних цін на лікарські засоби), ведення якого здійснюється відповідно до постанови № 240, не включають граничні постачальницько-збутові, граничні торговельні (роздрібні) надбавки на лікарські засоби (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), що встановлені відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби» та податки (ПДВ 7%), які розраховуються суб'єктами господарювання окремо та враховуються під час формування роздрібною ціни.

Принагідно інформуємо, що в Україні діє програма реімбурсації лікарських засобів (далі – програма «Доступні ліки»), яка працює для пацієнтів з серцево-судинними захворюваннями, хронічними хворобами нижніх дихальних шляхів, цукровим діабетом II типу, цукровим діабетом I типу, нецукровим діабетом, хворобою Паркінсона, розладами поведінки і психіки, епілепсією, а також для забезпечення пацієнтів лікарськими засобами у посттрансплантаційному періоді та для лікування болю і надання паліативної допомоги, а також медичні вироби для визначення рівня глюкози в крові. Пацієнти, які потребують амбулаторного лікування, можуть отримати лікарські засоби і медичні вироби, що входять до програми «Доступні ліки», безоплатно або з невеликою доплатою.

Перелік лікарських засобів і медичних виробів, для яких здійснюється реімбурсація, визначено у розділі III «Реімбурсація» Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2023 році, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2022 № 1464.

Участь у програмі «Доступні ліки» фармацевтичні компанії, аптечні заклади та пацієнти беруть виключно на добровільних засадах. Фармацевтичні компанії подають заяву до Національної служби здоров'я України на включення своїх лікарських засобів і медичних виробів до програми реімбурсації.

Актуальні переліки лікарських засобів і медичних виробів, що відпускаються за цією програмою, розміщено на вебсайті Міністерства охорони здоров'я України (<https://moz.gov.ua>) в розділі «Документи/Накази МОЗ» у відкритому доступі.

До переліків лікарських засобів і медичних виробів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 10 серпня 2023 року, затверджених наказом МОЗ від 21.08.2023 № 1495, включено 492 позиції препаратів, 23 – медичні вироби (тест-смужки для визначення рівня глюкози для індивідуального глюкометра).

Для корегування призначення та отримання рецепта на лікарські засоби і медичні вироби в рамках програми «Доступні ліки» необхідно звернутися до сімейного лікаря. Також вузький спеціаліст може виписати рецепт на лікарські засоби за програмою «Доступні ліки» з метою амбулаторного лікування пацієнта.

З переліком аптек, які беруть участь у програмі «Доступні ліки», можна ознайомитись з використанням аналітичних панелей (дашбордів) Національної служби здоров'я України за посиланням: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard>.

Також Згідно зі статтею 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення лікарськими засобами віднесено до повноважень і відання органів місцевого самоврядування.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» (далі – постанова № 1303) безоплатно і на пільгових умовах відпускаються лікарські засоби, що в установленому законом порядку зареєстровані в Україні та включені до галузевих стандартів охорони здоров'я. У додатку 1 до постанови № 1303 визначено перелік категорій осіб, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються безоплатно або на пільгових умовах, а у додатку 2 – Переліку категорій захворювань, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються безоплатно.

Лікарські засоби, які не включені до програми «Доступні ліки», можуть відпускатись відповідно до вимог постанови № 1303 пацієнтам безоплатно або на пільгових умовах.

Порядок забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1301 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 № 141), далі – постанова № 1301.

Враховуючи викладене з питань отримання лікарських засобів і медичних виробів безкоштовно або з урахуванням пільги відповідно до постанов № 1303 і № 1301 необхідно звертатись до Департаменту (Управління) охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації за місцем проживання пацієнта.

Відповідь Міністерства економіки України від 15.12.2023 № 3821-06/69226-03 додається.

Додаток: на 2 арк.

**Начальник
Фармацевтичного управління**

Тарас ЛЯСКОВСЬКИЙ

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Міністерство охорони здоров'я
України

*Щодо розгляду електронної
петиції Кир'янчука І. Б*

На виконання доручення Прем'єр-міністра України від 13.12.2023 № 38716/1/1-22 до листа Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування від 08.12.2023 № 04-18/17-2023/270639 Мінекономіки розглянуло порушене в електронній петиції Кир'янчука І. Б. від 29.08.2023 питання державного цінового регулювання на лікарські засоби та медичні вироби і в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до законодавства, зокрема Закону України “Про ціни і ціноутворення” (далі – Закон про ціни), в Україні державні регульовані ціни/тарифи запроваджуються на товари/послуги, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари/послуги, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку (частина перша статті 12).

Ціни на більшість товарів, зокрема на медичні вироби, не підлягають державному регулюванню і відповідно до законодавства, зокрема Господарського кодексу України (стаття 190) і Закону про ціни (стаття 11), визначаються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін.

Водночас Урядом України прийнято низку рішень стосовно запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби, яке здійснюється шляхом встановлення граничних постачальницько-збутових, торговельних (роздрібних) надбавок та граничних оптово-відпускних цін відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 № 955 “Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби” (зі змінами) і від 09.11.2016 № 862 “Про державне регулювання цін на лікарські засоби” (зі змінами).

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Бігун Надія Валеріївна**

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000054F73400CD21C400

Дійсний з по 12.10.2025 23:59:00

Мінекономіки

3821-06/69226-03 від 15.12.2023 16:57

Також відповідно до пункту 2¹ постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 223 “Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548” (зі змінами) на період воєнного стану обласні військові адміністрації разом з Національною поліцією, Держпродспоживслужбою, Держлікслужбою забезпечують контроль за встановленням суб’єктами господарювання роздрібною торгівлі цін, зокрема на нестероїдні протизапальні лікарські засоби вітчизняні, антибактеріальні лікарські засоби вітчизняні.

Слід зауважити, що серед основних чинників, які спричинили сплеск зростання цін, у тому числі на лікарські засоби та медичні вироби, є чинники війни: тимчасова окупація значної території із суттєвим ресурсним потенціалом; надзвичайний рівень руйнації інфраструктури, логістики та виробництва, що зумовило подорожчання сировини та енергоносіїв, необхідність налагодження нових ланцюгів постачання, перехід на альтернативні джерела безперебійного енергозабезпечення, зміна графіків роботи, посилення уваги до безпеки праці, що в сукупності призводить до зростання собівартості виробництва.

Соціальні гарантії населенню в разі зростання цін забезпечуються шляхом індексації грошових доходів соціально-економічних груп населення відповідно до Закону України “Про індексацію грошових доходів населення” та запровадження системи компенсаційних виплат.

Заступник Міністра
економіки України

Надія БІГУН